

Sygn. akt II S 1/23

POSTANOWIENIE

Dnia 20 lutego 2023 roku

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: Janusz Godzwon (spr.)

Sędziowie: Edyta Gajgał

Jarosław Mazurek

po rozpoznaniu w sprawie **J. G. (1)**

skargi wniesionej przez skazanego

na naruszenie jego prawa do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym przed Sądem Rejonowym w Wałbrzychu, sygn. akt V K 1450/22 bez nieuzasadnionej zwłoki

na podstawie art. 5 ust.1 Ustawy z dnia 17 czerwca 2004r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tj. z dnia 10 stycznia 2018 r., Dz.U. z 2018 r. poz. 75)

p o s t a n o w i ł

I. uznać skargę za bezzasadną;

II. zwolnić skazanego od obowiązku uiszczenia opłaty od skargi, obciążając Skarb Państwa kosztami postępowania w sprawie.

UZASADNIENIE

W dniu 2 stycznia 2023 roku wpłynęła do Sądu Okręgowego w Świdnicy sformułowana przez J. G. (1) skarga, która zawiera wnioski:

1. o stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym w Wałbrzychu sygn. akt V K 1450/22 (obecnie III K 34/23)
2. o nakazanie Sądowi Rejonowemu w Wałbrzychu rozpoznanie sprawy i wydanie wyroku łącznego do dnia 15 stycznia 2023 roku.

Skarżący w uzasadnieniu podniósł, że Sad Rejonowy w Wałbrzychu bezpodstawnie umorzył postępowanie i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Świdnicy co opóźniło wwanie wyroku łącznego.

Sąd Apelacyjny ustalił, co następuje:

W dniu 11.08.2022 roku (data wpływu) skazany złożył do Sądu Rejonowego w Wałbrzychu wniosek o wydanie wyroku łącznego. W wyniku losowania SLPS w dniu 16.08.2022 r. sprawa ta została wpisana do referatu ASR Macieja Polaka. Zarządzeniem sędziego referenta sprawie nadano bieg w dniu 22.08.2022 roku, zwracając się do KRK o udzielenie informacji o karalności J. G.. Dokument ten został nadesłany do sądu w dniu 30.08.2022.

Zarządzeniem z dnia 05.09.2022 r. sędzia referent wyznaczył termin rozprawy na dzień 11.10.2022 r., zlecając jednocześnie zwrócenie się do jednostki penitencjarnej o opinię o skazanym.

Na rozprawie w dniu 11.10.2022 r., Sąd Rejonowy na podstawie art. 569 §2 k.p.k. w zw. z art. 35 §1 k.p.k. uznał się niewłaściwym rzeczowo i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Świdnicy. Postanowienie to zostało dostarczone skazanemu w dniu 14.10.2022 r. Akta sprawy, po uprawomocnieniu się orzeczenia, zostały przesłane Sądowi Okręgowemu w Świdnicy w dniu 03.11.2022 r.

W dniu 08.11.2022 roku sprawa wpłynęła do tego sądu. W wyniku losowania SLPS w dniu 09.11.2022 r. sprawa ta została wpisana do referatu SSO Jerzego Zielińskiego. Zarządzeniem sędziego sprawie nadano bieg w dniu 14.11.2022 roku, zwracając się do Sądu Rejonowego w Wałbrzychu o nadesłanie akt dotyczących skazanego. Akta tych spraw wpłynęły w dniu 22.11.2022.

Zarządzeniem z dnia 28.11.2022 r. sędzia referent wyznaczył termin posiedzenia na dzień 16.12.2022 r., zlecając jednocześnie zwrócenie się do jednostki penitencjarnej o opinię o skazanym.

Postanowieniem z 16.12.2022 Sąd Okręgowy w Świdnicy uznał się niewłaściwym rzeczowo i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Wałbrzychu. Orzeczenie to uprawomocniło się w dniu 30.12.2022 roku, a akta sprawy trafiły do Sądu Rejonowego w Wałbrzychu w dniu 09.01.2023 roku. Zarządzeniem z dnia 19.01.2023 r. sędzia referent wyznaczył termin rozprawy na dzień 05.04.2023 r., wyznaczając jednocześnie skazanemu obrońcę z urzędu..

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Przede wszystkim należy odnieść się do kwestii właściwości rzeczowej co do rozpoznania skargi J. G.. Zgodnie z przepisem art. 4 ust. 1 Ustawy z dnia 17 czerwca 2004r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki Sądem właściwym do rozpoznania skargi jest sąd przełożony nad sądem, przed którym toczy się postępowanie. Skarga dotyczy co prawda postępowania Sądu Rejonowego w Wałbrzychu, tym niemniej jednak postępowanie w sprawie toczyło się przez pewien okres również przed Sądem Okręgowym w Świdnicy i dlatego też Sąd Apelacyjny uznaje swoją właściwość rzeczową w rozpoznaniu skargi.

Zgodzić się można z argumentacją skazanego, iż Sąd Rejonowy w Wałbrzychu nie miał racji wydając postanowienie o przekazaniu sprawy Sądowi Okręgowemu w Świdnicy oraz, że opóźniło to wydanie rozstrzygnięcia. Nie oznacza to jednak, iż doszło do takiej przewlekłości postępowania o jakiej mowa jest w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki. Zgodnie z tym przepisem strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego.

Dla stwierdzenia więc, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty, uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej złożoności, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania. W tym kontekście zauważyć należy, iż skazany nie wniósł zażalenia na postanowienie z dnia 11.10.2022 roku o przekazaniu sprawy.

Jak podkreśla się w orzecznictwie przez przewlekłość postępowania rozumie się w praktyce brak czynności zmierzających do rozstrzygnięcia, zachodzący dłużej niż jest to konieczne do rozważenia sprawy bądź zgromadzenia dowodów. Chodzi o to, by czynności zmierzające do wydania orzeczenia kończącego zabierały odpowiednią ilość czasu, to jest odbywały się bez zbędnej zwłoki. Taką zbędną zwłoką nie jest każdy upływ czasu, ale dopiero nadmierne odstępstwo od czasu zwykle koniecznego dla wykonania określonych czynności. Przewlekłość postępowania zachodzi wtedy tylko, gdy zwłoka w czynnościach jest nadmierna (rażąca) i nie znajduje uzasadnienia w obiektywnych okolicznościach sprawy (zob. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 23 listopada 2010 roku, sygn. II S 28/10).

Z kolei Sąd Najwyższy w postanowieniu z 4 sierpnia 2022 roku w sprawie I NSP 227/22 stwierdził m.in. „Sama długotrwałość postępowania nie oznacza, iż doszło do przewlekłości postępowania. Zachodzi ona, gdy postępowanie jest długotrwałe, prowadzone rozwolekle i trwa ponad konieczność wyjaśnienia okoliczności faktycznych i prawnych niezbędnych do rozstrzygnięcia, będących w związku przyczynowym z działaniem lub bezczynnością sądu. Aby rozstrzygnąć zatem, czy zwłoka w dokonaniu czynności jest nieuzasadniona, należy rozważyć nie tylko okres zaniechania jej dokonania, ale także konkretne realia sprawy i jej kontekst sytuacyjny. Należy przy tym pamiętać, że czas trwania postępowania wyznaczany jest nie tylko poprzez czynności sądu, ale także przez aktywność stron.”. W orzecznictwie co do zasady za naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki uznaje się wielomiesięczną bezczynność sądu polegającą na niewyznaczeniu rozprawy bądź niepodjęciu innych czynności.

Tymczasem w niniejszej sprawie nie można takiej bezczynności zarzucić ani Sądowi Rejonowemu w Wałbrzychu ani Sądowi Okręgowemu w Świdnicy. Czynności związane z wyznaczeniem terminów posiedzeń lub rozpraw były podejmowane bezzwłocznie. Sprawnie też przebiegało zebranie niezbędnej dla rozpoznania sprawy dokumentacji. Nie było w działaniach sądów okresów bezczynności ani opieszałości. Zastrzeżenie można mieć jedynie do wyznaczenia terminu rozprawy dopiero na dzień 5 kwietnia 2023 roku. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, mając na uwadze, że zebrano już całą dokumentację potrzebną do wydania rozstrzygnięcia i nie zachodzi konieczność przeprowadzenia czasochłonnych czynności dowodowych, nic nie stało na przeszkodzie aby wyznaczyć wcześniejszy termin rozprawy. Należy więc zmienić termin tej rozprawy, tak aby rozpoznać wniosek o wydanie wyroku łącznego jeszcze w pierwszej połowie marca 2023 roku.

W związku z powyższym postanowiono – jak na wstępie.

Edyta Gajgał Janusz Godzwon Jarosław Mazurek